

Факультет журналістики, реклами та видавничої справи	Спічмейкінг (вибіркова компонента) Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Освітньо-професійна програма: Реклама та зв'язки з громадськістю Курс навчання: Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, щотижнево за розкладом
---	---

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат політичних наук, доцент <i>Пехник Алевтіна Валентинівна</i>
Кафедра: Контактна інформація:	Журналістики, реклами та медіакомунікацій a.pekhnyk@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу: формування теоретичної бази та практичних навичок написання текстів публічних виступів для політичних лідерів, керівників корпорацій та публічних осіб, а також оволодіння технологіями стратегічного керування увагою аудиторії через слово.

Завдання курсу: вивчити історію та сучасні канони риторики й неориторики; опанувати алгоритми створення текстів різних жанрів (вітальна промова, кризова заява, програмний спіч, презентація); навчитися адаптувати текст під індивідуальний психотип та стиль оратора («image-matching»); дослідити методи мовного маніпулювання, переконання та психологічного впливу на слухачів; навчитися інтегрувати ключові меседжі рекламних чи PR-кампаній у структуру публічного виступу.

Після завершення курсу здобувач вищої освіти повинен:

З Н А Т И :

- ✓ Композиційну структуру промови: класичну тричастинну схему (вступ, основна частина, висновки) та сучасні моделі (наприклад, модель «Monroe's Motivated Sequence»).

- ✓ Жанрову класифікацію: особливості інформуючих, переконуючих, протокольних та розважальних виступів.
- ✓ Риторичні фігури та тропи: метафори, анафори, антитези, градації та їхню роль у створенні емоційного фону.
- ✓ Специфіку сприйняття усної мови: закони уваги, «ефект краю», важливість пауз та ритміки тексту.
- ✓ Етику спічмейкера: межі допустимого впливу, питання авторства (Ghostwriting) та репутаційні ризики.

В МІТІ:

- ☐ Проводити передпроектний аналіз: досліджувати цільову аудиторію, контекст виступу та особистість оратора.
- ☐ Скласти «карту смислів»: виділяти головну ідею та структурувати аргументацію за логічними або емоційними типами.
- ☐ Писати тексти «під голос»: використовувати розмовні конструкції, уникати складних канцеляризмів та адаптувати довжину речень для комфортного дихання оратора.
- ☐ Редагувати та шліфувати контент: застосовувати прийоми сторітелінгу для «оживлення» сухої статистики чи офіційних звітів.
- ☐ Готувати оратора до виступу: створювати тези для імпровізації, відповіді на «зручні» та «незручні» запитання.

Преквізити: Вступ до спеціальності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних (14 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Тема	Результати навчання (здобувач буде вміти)	Форми робіт
Тема 1. Архітектура публічного виступу та закони риторики	Структурувати промову за класичними та сучасними моделями; використовувати "золотий трикутник" Арістотеля (Етос, Патос, Логос).	Лекція-майстерня; аналіз структури історичних промов (від Цицерона до Стіва Джобса).
Тема 2. Психологічний профіль оратора та аудиторії	Адаптувати текст під індивідуальний темпоритм та образ спікера; проводити сегментацію слухачів за очікуваннями та цінностями.	Практичне заняття: складання "мовного паспорта" публічної особи.
Тема 3. Технології переконання та Monroe's Motivated Sequence	Застосовувати 5-етапну послідовність Монро для стимулювання аудиторії до дії;	Тренінг: написання драфту переконуючої промови для соціального проекту.

Тема	Результати навчання (здобувач буде вміти)	Форми робіт
	формулювати заклики (Call to Action).	
Тема 4. Сторітелінг та метафорика в спічмейкінгу	Інтегрувати живі історії в офіційні доповіді; створювати яскраві метафори та анафори для посилення емоційного впливу.	Воркшоп: перетворення сухого статистичного звіту на захопливий наратив (Storytelling).
Тема 5. Кризовий спічмейкінг та робота з факапами	Писати тексти офіційних вибачень (Apology Speeches); готувати тези для відповідей на агресивні та маніпулятивні запитання.	Кейс-стаді: розбір антикризових заяв великих брендів; рольова гра "Q&A сесія в умовах скандалу".
Тема 6. Ghostwriting: етика та техніка написання «під голос»	Писати тексти, що імітують живу розмовну мову; дотримуватися професійної етики та конфіденційності (права автора vs права оратора).	Творчий залік: написання промови від імені відомого політика або CEO компанії на задану тему.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Борг Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. 2-е видання. Харків : Фабула, 2019. 304 с.
2. Борг Дж. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування: пер. Н. Лазаревич. Харків : Фабула, 2019. 304 с.
3. Гауді Т. Сила запитань. Як ефективно комунікувати та переконувати інших. Київ : Наш формат, 2022. 248 с.
4. Невельська-Гордєєва О.П., Нечитайло В.О. «Чорна риторика» як маніпулятивна техніка. Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія «Філософія, філософія права, політологія, соціологія». 2021. № 2. С. 81–92.
5. Пехник А.В. Роль політичного піару у сталому розвитку територій в епоху глобальних трансформацій. Сталий розвиток регіонів, міст та спільнот в умовах глобальних перетворень: виклики, можливості, сценарії майбутнього»: матер. міжнар. наук. конф. (Одеса, 16–17 трав. 2025 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. В. Коч, д. політ. н. Ю. В. Узун, к. політ. н. І. М. Милосердної, к. політ. н. Н. І. Кадук. – Електронні текстові дані (1 файл : 2,8

МБ). — Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2025. — 299 с. — Текст укр., англ., с. 111-114.

6. Себаг-Монтефіоре С. Промови, що змінили світ. Київ : КМ-Букс, 2017. 328 с.
7. Степура А. WOW-виступ по-українськи. Ноу-хау сучасного оратора. Київ : Моноліт-Bizz, 2018. 304 с.
8. Стотхарт К. Як знайти спільну мову. Впевненість і харизма при спілкуванні з особистостями різного типу / пер. з англ. Київ : КМ-Букс, 2022. 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Світові архіви та бази промов

American Rhetoric: The Power of Oratory (americanrhetoric.com) — колосальна база текстів та аудіозаписів понад 5000 промов. Найцікавіший розділ — «*Top 100 Speeches*», де можна проаналізувати структуру найкращих виступів в історії.

Vital Speeches of the Day (vsotd.com) — престижне видання, яке з 1934 року публікує тексти найважливіших промов сучасних лідерів бізнесу та політики. Ідеально для вивчення актуальних трендів корпоративного спічмейкінгу.

The Guardian: Great Speeches of the 20th Century — спеціальний проект з аналізом історичного контексту та риторичних прийомів видатних ораторів.

2. Професійні спільноти та блоги гострайтерів

Professional Speechwriters Association (PSA) (prowriters.org) — глобальна організація професійних спічмейкерів. Їхній блог надає інсайти щодо етики гострайтингу та техніки написання текстів «під голос».

Writing Thoughts (by Dr. Nancy Duarte) (duarte.com) — Ненсі Дуарте є світовим експертом зі структури презентацій та сторітелінгу. Її методи «Sparkline» (порівняння «що є» та «що могло б бути») — це база для сучасного спічмейкера.

Six Minutes (sixminutes.dlugan.com) — один із найстаріших та найдетальніших блогів про публічні виступи. Містить глибокий аналіз риторичних фігур: анафори, алітерації, триколони тощо.

3. Психологія та структура (методичні ресурси)

MindTools: Writing a Speech — покрокові інструкції з написання текстів, зокрема використання моделі *Monroe's Motivated Sequence*.

TED Blog: How to write a TED talk — поради від кураторів TED про те, як упакувати складну ідею у 18 хвилин виступу.

The Rhetorical Triangle (Purdue OWL) — академічний ресурс від університету Пердью, який просто пояснює використання *Етосу*, *Патосу* та *Логосу*.

4. Українські та локальні ресурси

Український інститут риторики — пропонує матеріали щодо культури українського мовлення та специфіки вітчизняної публічної дискусії.

Prometheus / Курс «Публічні виступи» — безкоштовні відеолекції, які допомагають зрозуміти основи композиції тексту.

Радіо Свобода (Рубрика «Риторика») — аналітичні матеріали про те, як говорять українські політики, та розбір їхніх ключових меседжів.

5. Практичні інструменти

Hemingway Editor — незамінний сервіс для перевірки тексту на складність. Спічмейкеру важливо, щоб речення були короткими та зрозумілими («писати для вух, а не для очей»), і цей інструмент допомагає прибрати зайве.

Speeko — мобільний додаток (тренажер), який аналізує темп мовлення, слова-паразити та впевненість голосу. Корисно для етапу підготовки оратора до виступу.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.